

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Інтернаціоналізація вищої освіти(2 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Дебич Марія, головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент, с.н.с
- Шитікова Світлана, Національний Еразмус+ офіс в Україні, координатор проекту, кандидат педагогічних наук

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Політика і лідерство у вищій освіті»

Мета навчальної дисципліни

- Розвинути здатність планувати кар'єрний розвиток й реалізовувати особистісний потенціал дослідника, застосовуючи можливості інтернаціоналізації вищої освіти (мобільність, участь у проектах) та вміти запроваджувати здобутий досвід у практичну діяльність.

Зміст навчальної дисципліни (перелік основних тем)

1. Інтернаціоналізація вищої освіти: національний та інституційний виміри (1 ЄКТС)
2. Інтернаціоналізація вищої освіти: програми міжнародної співпраці ЄС (1 ЄКТС)

Опис тематичних модулів

Модуль 1 ЕКТС (30 год). Інтернаціоналізація вищої освіти: національний та інституційний виміри		Автор Марія Дебич
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати визначення, складові, глобальні тенденції та регіональні особливості інтернаціоналізації вищої освіти – Аналізувати національні стратегії вищої освіти зарубіжних країн, розробляти пропозиції для Національної стратегії вищої освіти України – Аналізувати інституційні стратегії інтернаціоналізації вищої, визначати спільне та відмінне у підходах до інтернаціоналізації вищої освіти 	
Лекція-презентація (2 год.)	Тема Інтернаціоналізація вищої освіти: визначення, складові, глобальні тенденції розвитку, регіональні особливості	
Семінар (2 год.)	Тема Стратегія інтернаціоналізації вищої освіти: національний та інституційний виміри	
Практичне (2 год.) Тема – Стратегія інтернаціоналізації вищої освіти: національний рівень	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Оберіть національну стратегію інтернаціоналізації вищої освіти зарубіжної країни (джерела 5-10) – Ознайомтесь із національною стратегією обраної вами країни – Розробіть пропозиції для Національної стратегії інтернаціоналізації вищої освіти України 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Стратегія інтернаціоналізації вищої освіти: інституційний рівень	Завдання Оберіть два університети (один український та один зарубіжний) Проаналізуйте їхні стратегії інтернаціоналізації за такими аспектами: <ul style="list-style-type: none"> – Світоглядно-ціннісний аспект: місія, візія, цінності, принципи. – Організаційно-ресурсний аспект: цілі, завдання, підходи, методи організації, засоби, форми, механізми реалізації. – Нормативно-правовий аспект: положення про академічну мобільність, угоди про співпрацю (програми спільних / подвійних ступенів). – Визначте спільне та відмінне у стратегіях інтернаціоналізації цих університетів 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» (2014) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Постанова Кабінету Міністрів України (2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» http://mon.gov.ua/citizens/rozyasnennya/3348/kopiya-polozhennya-pro-poryadok-realizaciyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-ta-inshi-npa.html 3. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід : монографія. Ніжин: ПП Лисенко. 2019. 408 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/Debych_M_2-12-2019_monogr_disert.pdf С. 60–95. 4. The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. 330 p. http://eurydice.indire.it/wp-content/uploads/2018/05/Bologna-Report-2018.pdf С. 241–279. 	

5. Department for Education, Department for International Trade (UK). International Education Strategy: global potential, global growth (2019) <https://www.gov.uk/government/publications/international-education-strategy-global-potential-global-growth/international-education-strategy-global-potential-global-growth>
6. Ministère de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de l'Innovation (France). Stratégie nationale de l'enseignement supérieur – StraNES (2015) <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid76975/la-strategie-nationale-de-l-enseignement-superieur-stranes.html>
7. Federal Ministry of Education and Research (Germany). Internationalization Strategy (2017) <https://www.bmbf.de/en/internationalization-strategy-2209.html>
8. Ministerstwo Edukacji Narodowej (Poland). The Higher Education Internationalization Program <https://go-poland.pl/news/minister-science-signed-higher-education-internationalisation-program>
9. Poland launches internationalization strategy (2015) <https://monitor.icef.com/2015/10/poland-launches-internationalisation-strategy/>
10. Ministry of Education and Culture (Finland). International policy for Finnish higher education and research (2017) https://minedu.fi/en/article/-/asset_publisher/suomalaiselle-korkeakoulutukselle-ja-tutkimukselle-kansainvalisyyslinjaukset

Вибіркова навчальна дисципліна № 12	
Назва – Інтернаціоналізація вищої освіти	
Модуль 2 ЕКТС (30 год). Назва – Інтернаціоналізація вищої освіти: програми міжнародної співпраці ЄС	Автор Світлана Шитікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати програми міжнародної співпраці у сфері вищої освіти ЄС. – Вміти аналізувати вплив результатів програм міжнародної співпраці ЄС на розвиток інтернаціоналізації вищої освіти України. – Готувати обґрунтування відповідності пріоритетів інституційних стратегій розвитку інтернаціоналізації пріоритетам програм міжнародної співпраці ЄС.
Лекція-презентація (2 год.)	Тема Програми міжнародної співпраці ЄС як механізм інтернаціоналізації вищої освіти України.
Семінар (2 год.)	Тема Програми міжнародної співпраці ЄС: досвід участі України та вплив результатів на розвиток інтернаціоналізації вищої освіти України.
Практичне (2 год.) Тема – Вплив програм міжнародної співпраці ЄС на розвиток інтернаціоналізації вищої освіти: національний рівень	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати досвід участі українських закладів вищої освіти в програмах міжнародної співпраці ЄС (2014-2020 рр.) та визначити вплив результатів проектів на розвиток інтернаціоналізації вищої освіти України.
Самостійна робота (18 год.) Тема – Вплив програм міжнародної співпраці ЄС на розвиток інтернаціоналізації вищої освіти: інституційний рівень	Завдання 1 <ul style="list-style-type: none"> – Оберіть два університети (один український та один зарубіжний). – Проаналізуйте досвід їх участі у програмі міжнародної співпраці ЄС Еразмус+ та їх відповідність інституційним стратегіям розвитку Завдання 2. <ul style="list-style-type: none"> – Підготуйте обґрунтування відповідності пріоритетів інституційних стратегій розвитку інтернаціоналізації пріоритетам програм міжнародної співпраці ЄС.
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.)
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль)
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011 3. Указ Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015 4. Програма діяльності Кабінету Міністрів України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-20#n2 5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF 6. The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. 330 p. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/sites/eurydice/files/bologna_internet_0.pdf

	7. Шитікова С.П. Реалізація програм міжнародної співпраці ЄС як механізм інтернаціоналізації вищої освіти : дис.....канд.пед.наук: Київ. 2019. 297 с. 8. Матеріали проєкту ЄС «Мережа національних Еразмус+ офісів та національних команд експертів з реформування вищої освіти – Україна» : http://www.erasmusplus.org.ua/ 9. Вебпортал Європейської Комісії: стратегія у сфері вищої освіти: https://ec.europa.eu/education/policies/higher-education/about-higher-education-policy_en 10. Вебплатформа результатів проєктів ЄС: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- тест (підсумковий контроль);
- індивідуальна робота з навчальної дисципліни (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання:

- демонстрація
- творчий метод
- проблемно-пошуковий метод
- проєктний метод
- інтерактивний метод
- мозковий штурм
- кейс-стаді / аналіз ситуації

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль:

Тест

Презентація та захист індивідуальної роботи з навчальної дисципліни, виконаної у формі есе на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти»

Бали

<i>Вид діяльності</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекції – обговорення, семінари (2 x 5)	10
Практичні заняття (2 x 10)	20
Самостійна робота (2 x 15)	30
Залік (очно) (2 x 5)	10
Тест	10
Захист	20

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна **«Інтернаціоналізація вищої освіти»** як складова освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність діяти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Розуміти зміст та значення різноманітності та багатокультурності у сучасному суспільному розвитку.
- Діяти на засадах толерантності та поваги до різноманітності та багатокультурності.

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність ініціювати, розробляти інноваційні комплексні освітньо-наукові проекти та реалізувати їх на засадах лідерства та автономії»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Знати і розуміти методи та інструменти проектного менеджменту, уміти їх застосовувати у вищій освіті та дослідженнях.
- Ініціювати інноваційні комплексні дослідницькі та освітні проекти, складати проектні пропозиції для залучення фінансування від вітчизняних і міжнародних організацій, реалізовувати проекти на засадах лідерства та автономії.
- Оцінювати інноваційність результатів проектів і запроваджувати інновації.

формування і розвиток програмної загальної компетентності **«Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері освітніх, педагогічних наук, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій, проектній та освітній діяльності»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Знати, використовувати та розвивати сучасні термінологію, методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері освітніх, педагогічних наук.
- Знати і розуміти міжнародні, європейські та національні стратегічні та нормативні документи та застосовувати їх у науковій, проектній та освітній діяльності у вищій освіті.

формування програмної фахової компетентності **«Здатність здійснювати управлінську діяльність у сфері вищої освіти на засадах лідерства»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Розробляти стратегічні документи з розвитку вищої освіти на національному, інституційному та локальному рівнях в умовах євроінтеграції.